

๕ “ธารน้ำ ที่บ้านกะนัง”

บุรีรัมย์ ตามความหมายของชื่อเมือง คือ เมืองแห่งความรื่นรมย์ บุรีรัมย์ เป็นจังหวัดหนึ่งที่น่าอยู่อาศัยและเดินทางเข้ามาเยี่ยมชมนม เป็นจังหวัดที่เต็มไปด้วยปราสาทหินใหญ่น้อย อันหมายถึงความรุ่งเรืองที่มีมาแต่อดีต จากการศึกษาของนักโบราณคดี พบหลักฐานการอยู่อาศัยของมนุษย์ มาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ สมัยทวารวดี และที่สำคัญที่สุดพบกระจายอยู่ทั่วไปในจังหวัดบุรีรัมย์ คือ หลักฐานทางวัฒนธรรมของขอมโบราณ ซึ่งมีทั้งปราสาทอิฐและปราสาทหินเป็นจำนวนมากกว่า ๖๐ แห่ง รวมทั้งได้พบแหล่งโบราณคดีที่สำคัญคือ เตาเผาภาชนะดินเผา และภาชนะดินเผาแบบที่เรียกว่า **“เครื่องถ้วยเขมร”** ซึ่งกำหนดอายุได้ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๕ - ๑๘ อยู่ทั่วไป

จังหวัดบุรีรัมย์ ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง หรืออีสานตอนล่าง ภูมิประเทศประกอบด้วยภูเขาน้อยใหญ่ในพื้นที่อำเภอต่าง ๆ ส่วนมากเป็นภูเขาไฟที่ดับสนิทเมื่อประมาณเก้าแสนถึงหนึ่งล้านปีแล้ว

“บ้านกะนัง” เป็นหมู่บ้านเล็ก ๆ ในตำบลบ้านปรือ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อ ๒๘ ปีที่ผ่านมา บ้านกะนังยังมีสภาพแห้งแล้งเหมือนหมู่บ้านทั่วไปในถิ่นอีสาน อาชีพหลักของชาวบ้านคือ การเกษตร ทั้งทำนา ปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์ ซึ่งต้องอาศัยน้ำเป็นปัจจัยสำคัญ

นายหอม คำสอน ราษฎรบ้านกะนัง เป็นผู้หนึ่ง
ที่ได้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จ

วันที่ ๑๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๒๒ เป็นวันสำคัญที่ชาวบ้านกะนังประทับใจ
ในความทรงจำมิรู้ลืม... **ลุงหอม คำสอน** ปัจจุบันอายุ ๖๕ ปี เล่าว่า **"วันนั้นขอ
ที่กำลังเกี่ยวข้าวอยู่กลางทุ่งนาได้ยินเสียงตำรวจบอกว่า "ในหลวงมา" ก็รีบทิ้ง
เกี่ยวแล้ววิ่งไปยังลานวัดบ้านกะนัง (วัดอินทบูรพา) ซึ่งมองเห็นผู้คนมาเฝ้าฯ รับ
เสด็จอยู่เนืองแน่น"** ลุงหอมพาดผ้าขาวม้าที่ป่าข้างซ้าย แทรกตัวเข้าไปจนได้นั่ง
เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จอย่างใกล้ชิด ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎร
บางคนก็นำผ้าไหมมาถวาย ลุงหอม คำสอน เล่าว่า **"สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี รับสั่งภาษาเขมรกับราษฎรด้วย"**

พระบรมฉายาลักษณ์ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรที่บ้านกะนัง
ในครั้งนั้น ได้รับเลือกไปแสดงไว้ ณ ห้องพิพิธภัณฑ์สถาน หอรัชมงคส สวนหลวง
ร.๙ โนมهامงคสสมัยเฉลิมพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา ในวันที่ ๕ ธันวาคม
พุทธศักราช ๒๕๓๐ ซึ่งเป็นเกียรติประวัติและความภาคภูมิใจของชาวบ้าน
กะนังอย่างสูงสุด และในวันที่ ๕ ธันวาคม ของทุกปีจะเห็นพระบรมฉายาลักษณ์
นี้เผยแพร่ทั้งในหน้าหนังสือพิมพ์และทางสถานีโทรทัศน์ทุกช่อง

พระลมู รตินุโร ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดบ้านกะนัง เล่าว่า วันนั้นเมื่อท่าน
ฉันเพลเสร็จ สังเกตเห็นทหารมากันมาก จึงทราบว่าจะเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาโดย
รถยนต์พระที่นั่ง จากห้วยเสนง จังหวัดสุรินทร์ มาทางกิโลเมตรที่ ๑๑ ผ่านบ้าน
ปราสาท บ้านสวาย ซึ่งขณะนั้นยังเป็นทางลูกรัง

เมื่อทั้งสองพระองค์เสด็จพระราชดำเนินมาถึง ทรงพระดำเนินขึ้นบันไดกุฎี ๒ - ๓ ชั้น แล้วทรงทราบว่าพระครูอินทวรคุณ (หลวงพ่อดุทธิ รตนโชโต) เจ้าอาวาส วัดบ้านกะนัง ในขณะนั้นได้เดินทางไปวิทยาลัยครูบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้งสองพระองค์จึงเสด็จลงมาที่ลานวัดประทับนั่งบนเสื่อ ณ ลานวัดนั้น ซึ่งขณะนั้นมีประชาชนเฝ้าฯ รับเสด็จประมาณหนึ่งร้อยกว่าคน

นายลวด ชัยสุริยา ปัจจุบันอายุ ๘๕ ปี ในขณะนั้นเมื่อดำรงเป็นกำนันตำบลบ้านปรือ เล่าว่า "ขณะกำลังถือรถจักรยานกลับจากการประชุมที่อำเภอกระสัง สังเกตเห็นผู้คนจูงลูกหลานและวิ่งบอกต่อ ๆ กันว่า พระเจ้าแผ่นดินเสด็จ มาที่บ้านกะนัง จึงรีบกระโดดลงจากจักรยานและจอดทิ้งไว้ข้างทาง จากนั้นจึงวิ่งขึ้นรถกระบะคันหนึ่ง ซึ่งกำลังรับผู้คนที่ไปเฝ้าฯ รับเสด็จ เมื่อไปถึงจึงแทรกผู้คนเข้าไปนั่งยอง ๆ ใกล้ที่ประทับแล้วกราบบังคมทูลรายงานในฐานะกำนัน โดยพระองค์สนพระราชหฤทัย และทรงห่วงใยในเรื่องแหล่งน้ำในการประกอบอาชีพของราษฎร" เมื่อกำนันลวด ชัยสุริยา ขึ้นไปที่แหล่งน้ำซึ่งอยู่ห่างจากบริเวณวัด ประมาณ ๓๕๐ เมตร ทั้งสองพระองค์จึงทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรแหล่งน้ำนั้น ในพระหัตถ์ทรงถือแผนที่ และทรงคล้องกล้องที่พระคอ ชาวบ้านต่างวิ่งบ้างเดินบ้างเพื่อตามเสด็จ โดยมี นายอำเภอไพโรจน์ พรหมสาสน์ และกำนันลวด ชัยสุริยา คอยกราบบังคมทูลรายงานและเจ้าหน้าที่จากกรมชลประทานเป็นผู้จัดบันทึก

"ณ บริเวณธารน้ำที่บ้านกะนัง มีชาวบ้านส่วนหนึ่งกำลังลอกปอ พระองค์ทอดพระเนตร แหล่งน้ำและทรงฉายภาพพร้อมทั้งตรัสถามถึงปัญหาและอุปสรรค จากนั้นจึงมี รับสั่งว่าจะช่วยพัฒนาแหล่งน้ำนี้และแหล่งน้ำในบริเวณใกล้เคียงรวม ๕ แห่งเพื่อให้ ราษฎรประกอบอาชีพ และมีวิถีชีวิตที่มีความสุข หลังจากนั้นทั้งสองพระองค์ก็ เสด็จพระราชดำเนินกลับไปยังลานวัดอีกครั้งหนึ่ง"

เป็นพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระเมตตาต่อชาวบ้านกะนังและ หมู่บ้านใกล้เคียงในเขตตำบลบ้านปรือ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ และทรงลง พระปรมาภิไธยและพระนามาภิไธยในสมุดเยี่ยม โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงลงเวลาในการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมไว้ในเวลา ๑๒.๓๐ - ๑๕.๐๐ นาฬิกา

เมื่อทั้งสองพระองค์เสด็จพระราชดำเนินกลับแล้ว พระครูอินทวรคุณ (หลวงพ่อดุทธิ รตนโชโต) เจ้าอาวาสวัดบ้านกะนัง กลับมาถึงวัดและทราบเรื่องจึงรีบให้อาจารย์เทียนชัย ให้ศิริกุล และอาจารย์สมบัติ พลเยี่ยม ขับรถพาไปเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ วัดบูรพาภิราม อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์เสด็จพระราชดำเนินไปนมัสการหลวงปู่ดูลย์ เจ้าอาวาส วัดบูรพาภิราม ในขณะนั้น

พระครูอินทวรคุณ (หลวงพ่อดุทธิ รตนโชโต) ได้กราบบังคมทูลรายงานเพิ่มเติม เกี่ยวกับความจำเป็นและความต้องการแหล่งน้ำซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีรับสั่งว่าจะทรงช่วยพัฒนาด้านชลประทานเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของราษฎร

หลังจากนั้นไม่นานชาวอำเภอกระสัง ก็ได้รับพระมหากรุณาธิคุณในการ ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำเพื่อแก้ปัญหาภัย แล้งให้แก่ราษฎรใน ๕ แห่ง ที่สำคัญ คือหนองกุดใหญ่ ตำบลหนองเต็ง หนองปรือ หนองกะนัง หนองกะทุ่ม และหนองตาราง ตำบลบ้านปรือ

ชาวบ้านกะนัง ตำบลบ้านปรือ อำเภอ กระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ต่างสำนึกใน พระมหากรุณาธิคุณและเห็นพ้องกันว่า วันที่ ๑๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๒๒ คือวันสำคัญที่ได้รับพระราชทานความ ชุ่มเย็นจากน้ำพระราชหฤทัยอันเปี่ยม ด้วยพระเมตตาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระมหาจักรีบรมราชูปถัมภ์

ภาพบนหน้าซ้าย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎร ณ วัดบ้านกะนัง (วัดอินทบูรพา) ตำบลบ้านปรือ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๒๒

ภาพล่างขวา

นายลวด ชัยสุริยา อดีตกำนัน ตำบลบ้านปรือ ผู้กราบบังคมทูลถวายรายงาน

การตรวจสอบสถานที่ของคณะกรรมการออกแบบ
จัดสร้างสัญลักษณ์สถานอันเป็นที่ระลึกในการ
เสด็จพระราชดำเนินทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ
เพื่อป่าบึงทุกข์ บำรุงสุขแก่ประชาชน เติมน้ำ
พระเกียรติฯ

ตั้งแต่วันที่ ๑๘ ธันวาคม ของทุกปี ชาวบ้านกะนังและหมู่บ้านใกล้เคียงจะร่วมกันประกอบพิธีถวายสดุดี มีการแสดงเทิดพระเกียรติและถือเป็นวันสำคัญของชุมชนที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา

เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เสนอให้จังหวัดบุรีรัมย์พิจารณาสถานที่เพื่อสร้างสัญลักษณ์สถาน อันเป็นที่ระลึกในการเสด็จพระราชดำเนินทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ บำบัดทุกข์ บำรุงสุข แก่ประชาชน จังหวัดบุรีรัมย์ จึงมีมติในการพิจารณาคัดเลือกวัดบ้านกะนังหรือวัดอินทบูรพา ตำบลบ้านปรือ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นสถานที่สร้างสัญลักษณ์สถาน อันเป็นสิริมงคลนี้ เพื่อให้ประชาชนได้รำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระผู้ทรงเป็นพลังแผ่นดินที่มีพระเมตตาประดุจตั้งธารน้ำที่ไหลหลังยังความชุ่มเย็นแก่ปวงชน

ธารน้ำพระราชหฤทัยที่ไหลหลัง ชาวกะนังได้ชุ่มเย็นเป็นสุขตรี
พระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ สดุดีถวายพระพร...ทรงพระเจริญ